

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk

w sprawie z powództwa R. M.

przeciwko R. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o ochronę dóbr osobistych

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 25 października 2023 r. sygn. I ACa 1259/22, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 21 stycznia 2025 r.,

wniosku strony pozwanej o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Piotra Telusiewicza od orzekania w sprawie I CSK 1976/24

pozostawia wniosek bez rozpoznania.

ł.n

UZASADNIENIE

Pismem z 29 października 2024 r. pełnomocnik R. M. (dalej: „wnioskodawca”) złożył wniosek o wyłączenie SSN Piotra Telusiewicza od orzekania w sprawie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania pod sygn. akt I CSK 1976/24.

W ocenie wnioskodawcy SSN Piotr Telusiewicz został powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej na podstawie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw

(Dz.U. z 2018 r., poz 3.), a więc zgodnie z uchwałą składu połączonych Izb Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., BSA1-4110-1/20, to jest w sposób sprzeczny z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. W konsekwencji powyższego wnioskodawca wniósł o:

1. wyłączenie od rozpoznania niniejszej sprawy przez SSN Piotra Telusiewicza na podstawie art. 49 § 1 k.p.c., z uwagi na fakt, że istnieją obiektywne i powszechnie znane fakty świadczące o wystąpieniu okoliczności, które mogą wywołać uzasadnione wątpliwości co do bezstronności ewentualnie;
2. wyłączenie od rozpoznania niniejszej sprawy przez SSN Piotra Telusiewicza na podstawie art. 48 § 1 ust. 1 k.p.c. z uwagi na fakt, że może on pozostawać ze stronami w takim stosunku publicznoprawnym, że wynik może oddziaływać na prawa lub obowiązki jurysdykcyjne.

Postanowieniem z 11 grudnia 2024 r. (I NWW 268/24) Sąd Najwyższy Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Najwyższemu – Izbie Cywilnej. Zarządzeniem nr 187/2024 Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z 30 grudnia 2024 r. wskazano Izbę Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego jako właściwą do rozpoznania wniosku o wyłączenie SSN Piotra Telusiewicza od orzekania w sprawie o sygn. akt I CSK 1976/24.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 26 § 2 ustawy w dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz.U. z 2024, poz. 622 z późn. zm.; dalej: „u.SN”), do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. Sąd rozpoznający sprawę przekazuje niezwłocznie wniosek Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych celem nadania mu dalszego biegu na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Przekazanie wniosku Prezesowi Izby Kontroli

Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych nie wstrzymuje biegu toczącego się postępowania. Natomiast zgodnie z art. 26 § 3 u.SN wniosek, o którym mowa w § 2, pozostawia się bez rozpoznania, jeżeli obejmuje ustalenie oraz ocenę zgodności z prawem powołania sędziego lub jego umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości.

W orzecznictwie wskazuje się, że przy formułowaniu zarzutu, o którym mowa w art. 26 § 2 u.SN, konieczne jest konkretne wskazanie z jakiego powodu w danej sprawie naruszona została niezależność sądu lub niezawisłość sędziego. Wnoszący o wyłączenie sędziego powinien przywołać sytuacje, zdarzenia czy zachowania, które świadczą o zaistnieniu takich okoliczności i przynajmniej je uprawdopodobnić. Niewystarczające będzie samo stwierdzenie, że w przypadku konkretnego sędziego mogą wystąpić wątpliwości co do jego niezawisłości. Przyjmuje się, że dla uznania za zasadny zarzutu braku niezależności sądu konieczne jest wystąpienie dodatkowych okoliczności i wzięcie pod uwagę ich całokształtu, w tym obiektywnego odbioru kwestii niezawisłości sędziego (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 20 maja 2020 r., I NWW 15/20; z 9 czerwca 2020 r., I NWW 43/20). Zgodnie natomiast z art. 48 § 1 k.p.c., sędzia jest wyłączony z mocy samej ustawy: (1) w sprawach, w których jest stroną lub pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy oddziaływa na jego prawa lub obowiązki; (2) w sprawach swego małżonka, krewnych lub powinowatych w linii prostej, krewnych bocznych do czwartego stopnia i powinowatych bocznych do drugiego stopnia; (3) w sprawach osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli; (4) w sprawach, w których był lub jest jeszcze pełnomocnikiem albo był radcą prawnym jednej ze stron; (5) w sprawach, w których w instancji niższej brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia, jako też w sprawach o ważność aktu prawnego z jego udziałem sporządzonego lub przez niego rozpoznanego oraz w sprawach, w których występował jako prokurator; (6) w sprawach o odszkodowanie z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem, jeżeli brał udział w wydaniu tego orzeczenia. Natomiast stosownie do art. 49 § 1 k.p.c., niezależnie od przyczyn wymienionych w art. 48, sąd wyłącza sędziego na jego żądanie lub na wniosek strony, jeżeli istnieje okoliczność

tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie.

Mając na uwadze powyższe regulacje, należy zauważyć, że w złożonym wniosku wnioskodawca jako okoliczność uzasadniającą wątpliwość co do bezstronności sędziego podał powołanie SSN Piotra Telusiewicza na podstawie rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa w kształcie nadanej tej instytucji nowelizacją ustawy z grudnia 2017 r. Z treści wniosku wynika więc, że wnioskodawca zakwestionował prawidłowość jego powołania na urząd sędziego, jak również sam status Piotra Telusiewicza jako sędziego Sądu Najwyższego. Treść zarzutów oraz podniesiona we wniosku argumentacja odpowiada dyspozycji normy zawartej w art. 26 § 3 u.SN.

W kontekście tak sformułowanych zarzutów należy zauważyć, że w orzecznictwie przyjmuje się, iż podstawą do pozostawienia wniosku bez rozpoznania na podstawie art. 26 § 3 u.SN jest sytuacja, w której wniosek nie spełnia warunków konstrukcyjnych (nie podaje okoliczności faktycznych i ich oceny prawnej, uzasadnienia lub uprawdopodobnienia zawartych w nim twierdzeń) lub ma charakter abstrakcyjny, tj. nie odnosi się do konkretnej sprawy lub dotyczy kwestionowania samego statusu sędziego (por. np. Sąd Najwyższy z 8 maja 2020 r., I NWW 7/20). Taka właśnie sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie. Analiza podniesionych przez wnioskodawcę zarzutów nie pozwala na stwierdzenie istnienia jakichkolwiek skonkretyzowanych okoliczności, które przynajmniej uprawdopodobniałyby brak niezawisłości SSN Piotra Telusiewicza. Z tej przyczyny w ocenie Sądu Najwyższego przyjąć należy, że dotyczy on ustalenia oraz oceny zgodności z prawem powołania sędziego, przez co winien być rozpatrzony w trybie art. 26 § 2 i § 3 u.SN i w rezultacie pozostawiony bez rozpoznania.

Z tych powodów Sąd Najwyższy postanowił, jak w sentencji.

[SOP]

[a.ł.]

